

Kelo, S. & Launiemi, H. & Takaluoma, M. & Tiittanen, H. 2015. Ikääntynyt ihminen ja hoitotyö.

Helsinki: Sanoma Pro. 287 s.

Ikääntynyt ihminen ja hoitotyö on tarkoitettu ensisijaisesti ikääntyneiden hoitotyön oppikirjaksi terveys- ja sosiaalialan opiskelijoille, mutta teos on erinomainen käsikirja ammattilaisten lisäkoulutukseen ja tarjoaa välineitä esimerkiksi lukupiiriopiskeluun. Kirjoittajat korostavat vanhuksen kunnioittavaa kohtaamista, luovuutta ja innovatiivisuutta hoitotyön kehittämisessä ja kuvaavat ansiokkaasti käytännön toimintatapoja. Teoksen teoreettinen perusta on laaja – ja ottaa huomioon kiitettävästi myös yhteiskunnallisen ja sosiaalisen ulottuvuuden, mutta esimerkiksi toimintakyky on selostettu kapea-alaisesti painottuneena fyysiseen kykenemiseen – käytössä oleva toimintakyky eli toimijuusteoria puuttuu!

Kirjan keskeisiä teemoja ovat: ikääntyneen toimintakyky, palvelutarpeen arviointi, kotihoito ja omaishoitajuus, mielenterveys, lääkehoito, erityisosaaminen esimerkiksi muistisairauteen, maahanmuuttajiin, kehitysvammaisiin, päihteisiin, seksuaaliterveyteen, kaltoinkohteluun liittyvä ja saattohoito. Kokonaisuutena lähtökohta on terveyden ja toimintakyvyn edistäminen sekä moniammatillinen työskentely. Myös ammatillinen osaaminen, kehittäminen ja arviointi selostetaan. Luvun lopussa on aina keskeistä sisältöä kertaavia tehtäviä ja pohdinnan aiheita. Piirroskuvitus täydentää ja keventää painavaa asiaa.

Elämme jo vanhusyhteiskunnassa ja tarvitsemme uusia näkökulmia ikääntymiseen ja vanhusten oikeaan osallisuuteen yhteiskunnassa: sekä toimintakykyinen kolmas ikä että hoivaa ja hoitoa vaativat 4. ja 5. ikä pitenevät. Millaista hoitoa, hoivaa ja kuntoutusta haluamme? Kuinka aidosti vanhukset ja läheiset otetaan mukaan suunnittelemaan ja arvioimaan palveluja? Parhaimmillaan asiakaslähtöinen kuntoutus edistää hyvää ikääntymistä ja vahvistaa vanhenemiseen mukautuvaa valikoivaa, kompensoivaa ja optimoivaa toimijuutta.